

Hånsnar, Kari

Saksbehandler, innvalgstelefon

Benedicte Broderstad, 61 26 60 55

Tillatelse til skadefelling av en gaupe i deler av Lom kommune

Vi viser til telefon samtale fra Landbrukskontoret i Lom og Skjåk v/ Kari Hånsnar med søknad om skadefellingstillatelse på en gaupe etter en dokumentert skade i Lom kommune. Statsforvalteren ga muntlig tillatelse til skadefelling samme dag.

Bakgrunn

Statens naturoppsyn har dokumentert at et lam er tatt av gaupe i Lia beitelag sitt beiteområde ved Tronoberget i Lom kommune. Skaden er vurdert å være fra 5.-7. august i år.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav c og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Region 3 (Oppland) skal ha 5 årlige ynglinger av gaupe, 4 av jerv og ingen av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav c. Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i region 3, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet. Når bestandsmålet for den enkelte art er oppnådd, vedtar rovviltnemnda en kvote for betinget skadefelling, jf. § 8.

Rovviltnemnda for region 3 har for 2022/23 vedtatt en betinget skadefellingskvote på inntil 2 gauper. Søknader om skadefelling behandles av Statsforvalteren innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda jf. rovviltforskriften § 9.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra

prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Rovviltforskriften § 9 andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Statsforvalterens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om gaupas bestandssituasjon og utvikling i Norge. Det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til siste oppdaterte rapporter fra bestandsovervåkingen av gaupe på nettsiden til Rovdata. Siste nasjonale bestandstall er publisert i NINA-rapport 2155; *Antall familiegupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge 2022*.

”Føre-var-prinsippet” i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som gaupebestanden blir utsatt for, jf. § 10. Statsforvalteren viser til at det aktuelle fellingsområdet for tillatelsen er utenfor forvaltningsområdet for gaupe, og ut ifra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

Når det gjelder rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstavene b og c, er det så langt et begrenset skadeomfang. Statens naturoppsyn har påvist ett lam tatt av gaupe i området. Det går samtidig et stort antall sau på beite i området og omkringliggende beiteområder. Landbrukskontoret opplyser i sin søknad at det også mangler flere lam på utmarksbeite. Statsforvalteren anser at det er et betydelig skadepotensial dersom gaupa fortsetter å ha tilhold her.

Statsforvalteren anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d. Tiltak som skiller beitedyr og rovdyr i tid og rom, som for eksempel å sanke dyr ned fra utmarksbeite, kan være effektive tiltak for å hindre skade. Dette er samtidig inngripende tiltak som er krevende å gjennomføre både praktisk og økonomisk. Området hvor gaupa oppholder seg er innenfor beiteprioritert område, og det går et stort antall sau på utmarksbeite i disse områdene og tilgrensende beiteområder. Statsforvalteren viser i den sammenheng til rovviltforliket hvor det fremgår at soneinndelingen skal forvaltes tydelig. Dette innebærer blant annet at beitenæringen skal tilpasses rovvilt i rovviltprioriterte områder, mens det i beiteprioriterte områder skal være lav terskel for uttak av rovvilt.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet i nær framtid, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre større skader er at det iverksettes fellingsforsøk på gaupa.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom gaupa fortsatt oppholder seg innenfor området, gir Statsforvalteren tillatelse til skadefelling på en – 1 – gaupe innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Lom kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Følgende vilkår gjelder for fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet er avgrenset til Lom kommune sør for nasjonalparkgrensa og nord for Skim og elva Otta.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - gaupe i tidsrommet 8.8.2022 kl. 20:03 til 15.8 2022 kl. 12:00.
3. Skadefellingsforsøket skal rettes mot skadevoldende individ. Innsatsen bør styres mot der tapene sist har skjedd, og der de eventuelt utvikler seg videre.
4. Lom kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Kun personer som er oppnevnt til kommunale skadefellingslag kan delta i skadefellingsforsøket. Det forutsettes at dette brevet sendes til alle som deltar i skadefellingslaget, samt at alle medlemmene på skadefellingslaget kjenner til de generelle gjeldende bestemmelsene i rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
5. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på inntil kr 10 000 til dette skadefellingsforsøket. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600 pr deltaker pr døgn. Det gis i tillegg tilsagn om inntil kr 5 000 til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). Rammene er absolutte. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.
6. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes ble det i 2019 etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Det stilles krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no, se også vedlagte veiledning for rapportering.
7. Fellingsleder skal rapportere til Statsforvalter om forbruk av rammen innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk. Dersom rapporteringen over ressursbruk i Miljøvedtaksregisteret er fyllestgjørende er det ikke behov for egen rapportering til Statsforvalteren om ressursbruk.
8. Gaupe som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke

fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Statsforvalteren.

9. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren, SNO eller politiet krever dette.
10. Det skal kun benyttes våpen og ammunisjon som tilfredsstillende kravene til jakt på gaupe, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøvelse av jakt og fangst. Deltakere i skadefellingslaget skal ved bruk av rifle ha avlagt skyteprøve for storviltjakt, og være registrert som lisensjegere.
11. Felling eller forsøk på felling av gaupe skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren og politiet. Dersom gaupe påskytes uten felling/ skadeskytes, avgjør Statsforvalteren hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rowiltforskriften § 17.
12. Fellingslaget skal melde tilbake til Statsforvalteren minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med gaupe, skal Statsforvalteren varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.30) kan Statsforvalteren kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.
13. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
14. Statsforvalteren kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.
15. Familiegrupper av gaupe som opptre sammen er unntatt fra tillatelsen, jf. at unger er avhengige av mordyret på denne tiden av året. De tiltak som er mulige for å unngå at familiegruppe felles, skal være iverksatt.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rowilt (rowiltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er **tre - 3 - uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Benedicte Broderstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Lom kommune

Innlandet politidistrikt

Mattilsynet

Midtgard

Postboks 355

Postboks 383

2686

2303

2381

LOM

HAMAR

BRUMUNDDAL